

Η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας Πορταΐτισσας

/ Γνώμες

Η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Πορταΐτισσας κατέχει εξέχουσα μεταξύ των θεομητορικών εικόνων του Αγίου Όρους, ήταν αρχικά φυλαγμένα, καθώς διασώζει η παράδοση, στη μικρασιατική Νίκαια. Εκεί, μία ευσεβής γυναίκα με τον μοναχογιό της, την είχαν τοποθετήσει μέσα στην ιδιόκτητη εκκλησία τους και την τιμούσαν.

Image not found of type `unlabeled`

Στα χρόνια της δεύτερης εικονομαχίας βασιλικοί κατάσκοποι ανακάλυψαν την εικόνα και απείλησαν τη γυναίκα πως θα τη σκοτώσουν αν δεν τους δωροδοκήσει. Εκείνη υποσχέθηκε ότι την επομένη θα τους έδινε τα χρήματα. Τη νύχτα εκείνη, αφού προσευχήθηκε μπροστά στην εικόνα, τη σήκωσε με ευλάβεια, κατέβηκε στην παραλία και την έριξε στη θάλασσα λέγοντας:

- Δέσποινα Θεοτόκε, εσύ έχεις τη δύναμη κι εμάς να διασώσεις από την οργή του

Βασιλιά, αλλά και την εικόνα σου από τον καταποντισμό.

Τότε πραγματικά έγινε κάτι θαυμαστό. Η θαυματουργή εικόνα στάθηκε όρθια στα κύματα και κατευθύνθηκε προς τη δύση. Συγκινημένη η γυναίκα από το γεγονός γυρίζει στον γιο της και του λέει:

– Εγώ, παιδί μου, για την αγάπη της Παναγίας είμαι έτοιμη να πεθάνω. Εσύ να φύγεις. Να πας στην Ελλάδα.

Χωρίς αργοπορία το παιδί ετοιμάστηκε και ξεκίνησε για τη Θεσσαλονίκη, κι από κει για τον Άθωνα, όπου μόνασε. Σαν μοναχός ασκήτεψε στον τόπο, όπου αργότερα ιδρύθηκε η μονή Ιβήρων. Αυτό ήταν οικονομία Θεού, γιατί έτσι πληροφορήθηκαν οι άλλοι μοναχοί το ιστορικό της θαυματουργής εικόνας.

Πέρασε καιρός. Ο μοναχός από τη Νίκαια πέθανε, και το μοναστήρι των Ιβήρων ιδρύθηκε και ολοκληρώθηκε. Ήταν βράδυ, όταν οι μοναχοί αντίκρυσαν ένα παράξενο θέαμα: έναν πύρινο στύλο που ξεκινούσε από τη θάλασσα κι έφθανε στον ουρανό. Το όραμα συνεχίστηκε ήμερες και νύχτες. Κατεβαίνουν οι αδελφοί στην παραλία και βλέπουν με θαυμασμό στη βάση του πύρινου στύλου μία εικόνα της Θεοτόκου. Όσο όμως την πλησίαζαν εκείνη απομακρυνόταν. Συγκεντρώθηκαν τότε στην εκκλησία και παρακάλεσαν με δάκρυα τον Κύριο να χαρίσει στο μοναστήρι τους τον ανεκτίμητο αυτό θησαυρό. Μεταξύ των μοναχών υπήρχε ένας ευλαβής ασκητής, που λεγόταν Γαβριήλ. Σ' αυτόν παρουσιάζεται η Παναγία και του λέει:

– Να πεις στον ηγούμενο και στους αδελφούς ότι θα σας παραδώσω την εικόνα μου, για να σας προστατεύει. Θα μπεις κατόπιν στη θάλασσα, θα περπατήσεις πάνω στα κύματα, κι έτσι θα καταλάβουν όλοι την εύνοια μου για το μοναστήρι σας.

Έτσι κι έγινε! Ο π. Γαβριήλ περπάτησε πάνω στη θάλασσα σαν σε στερεά γη, παρέλαβε με ευλάβεια τη θαυματουργή εικόνα και επέστρεψε στην παραλία. Εκεί συγκεντρωμένοι όλοι οι μοναχοί της επιφύλαξαν τιμητική υποδοχή. Ύστερα την παρέλαβαν και την τοποθέτησαν στο ιερό βήμα του καθολικού. Όταν την επομένη ο εκκλησιαστικός πήγε ν' ανάψει τα καντήλια, η εικόνα έλειπε. Ερεύνησε παντού και την ανακάλυψε στο τείχος, πάνω από την πύλη της μονής. Την επανάφεραν στο καθολικό, αλλά ή εικόνα έφυγε και πάλι. Αυτό επαναλήφθηκε πολλές φορές. Τέλος, η Παναγία παρουσιάζεται στον γέροντα Γαβριήλ και του λέει:

– Να πεις στους αδελφούς να μη μ' ενοχλούν. Δεν ήρθα εδώ για να φυλάγομαι από σας, αλλά να σας φυλάω. Όσοι ζείτε στο Όρος τούτο ενάρετα, να ελπίζετε στην ευσπλαχνία του Υιού μου. Γιατί, όσο υπάρχει η εικόνα μου μέσα στη μονή σας, η χάρη και το έλεος Του θα σας επισκιάζουν πάντοτε.

Ύστερα απ' αυτό οι μοναχοί έχτισαν παρεκκλήσι κοντά στην πύλη κι εκεί τοποθέτησαν την ιερή εικόνα. Πράγματι η Πορταίτισσα, καθώς υποσχέθηκε, προστατεύει τη μονή και οικονομεί κάθε της ανάγκη.

Η οικονομία της Πορταίτισσας προς τη μονή φαίνεται και στο ακόλουθο γεγονός.

Το 1651 οι 365 Ιβηρίτες μοναχοί δοκίμαζαν οικονομική στενότητα, γι' αυτό ανέθεσαν στη Θεοτόκο να μεριμνήσει για τη συντήρησή τους. Αμέσως η φιλόστοργη μητέρα έτρεξε για εξεύρεση πόρων με το ακόλουθο χαριτωμένο θαύμα. Εκείνη την περίοδο ήταν βαριά άρρωστη η κόρη του τσάρου της Ρωσίας Αλεξίου Μιχαήλοβιτς. Τα πόδια της ήταν παράλυτα και για τους γιατρούς αθεράπευτα.

Τη θλίψη της πριγκίπισσας και των Βασιλέων γονέων της έρχεται τώρα να μεταβάλει σε χαρά η θαυματουργή Πορταίτισσα. Παρουσιάζεται μια νύχτα στον ύπνο της, κι αφού της έδωσε θάρρος και υποσχέθηκε να τη θεραπεύσει της λέει:

- Να πεις στον πατέρα σου να φέρει από τη μονή των Ιβήρων την εικόνα μου την Πορταίτισσα.

Το πρωί η άρρωστη κόρη διαβίβασε την εντολή κι αμέσως ξεκίνησε έκτακτη αποστολή, για να μεταφέρει στους Ιβηρίτες μοναχούς την επιθυμία του τσάρου. Εκείνοι φοβήθηκαν μήπως η εικόνα δεν επιστραφεί, και αποφάσισαν να στείλουν ένα πιστό αντίγραφο με τιμητική συνοδεία τεσσάρων ιερομόναχων. Μόλις μαθεύτηκε ο ερχομός της σεπτής εικόνας στη Μόσχα, η πόλη άδειασε. Όλοι, βασιλείς και λαός, έτρεξαν να την προϋπαντήσουν. Στ' ανάκτορα όμως η πριγκίπισσα κοιτόταν στο κρεβάτι, χωρίς να γνωρίζει τίποτε. Κάποια στιγμή ζήτησε τη μητέρα της και τότε πληροφορήθηκε το μεγάλο γεγονός.

- Τί; φώναξε. Έρχεται η Παναγία, κι έμένα με άφησαν εδώ;

Πηδά αμέσως από το κρεβάτι, ντύνεται και τρέχει να υποδεχθεί κι εκείνη την Παναγία. Ο κόσμος είδε την παράλυτη πριγκίπισσα να τρέχει και τα έχασε. Η συγκίνηση κορυφώθηκε, όταν από την άλλη μεριά έφθασε η αγία εικόνα κι έγινε η τελετή της υποδοχής και της προσκυνήσεως.

- Μεγαλειότατε, είπαν οι απεσταλμένοι, προσφέρουμε τη σεπτή αυτή εικόνα σαν δώρο στο ευσεβές ρωσικό έθνος.

- Σας ευχαριστώ, είπε συγκινημένος ο τσάρος. Σε ένδειξη της ευγνωμοσύνης μου σας παραχωρώ μία από τις καλύτερες μονές της πρωτεύουσας, τον άγιο Νικόλαο. Επίσης, ετήσιο επίδομα από 2.500 ρούβλια, ατέλεια σε ό,τι εισάγετε και εξάγετε από τη χώρα μου, καθώς και δωρεάν μετακίνηση των απεσταλμένων σας.